

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj), soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty ve věci žalobce: **M. M.**, zastoupeného advokátem JUDr. Michalem Krýslem, náměstí Republiky 204/30, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 3. 2026, čj. MPSV-2025/75235-914, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 1. 2026, čj. 63 Ad 11/2025-92,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Michalu Krýslovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **18 404,10 Kč**, která mu bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Úřad práce ČR – krajská pobočka v Plzni (*úřad práce*) zamítl žádost žalobce (*stěžovatele*) o dávku příspěvku na živobytí. Stěžovatel se proti rozsudku odvolal k Ministerstvu práce a sociálních věcí (*žalovanému*), které jeho odvolání zamítlo pro opožděnost. Následnou žalobu stěžovatele zamítl nyní napadeným rozsudkem Krajský soud v Plzni (*krajský soud*).

[2] Spornou otázkou v posuzovaném případě je, zda byly naplněny zákonné podmínky prominutí zmeškání lhůty pro podání odvolání a určení neplatnosti doručení. Stěžovatel tvrdí, že mu ve včasném podání odvolání bránil jeho zdravotní stav. Žalovaný však nesouhlasí s tím, že zdravotní stav stěžovatele splňuje definici závažného důvodu, který mu zabránil učinit zmeškaný úkon (§ 41 odst. 4 správního řádu).

[3] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném právním posouzení, vady řízení a nepřezkoumatelnost. Tvrdí, že rozsudek je založen na nesprávně zjištěném skutkovém stavu. Dne 8. 4. 2022 se údajně dostavil ke správnímu orgánu za účelem podání odvolání, ale zhoršený zdravotní stav a nesprávné poučení úřadem práce mu podání odvolání znemožnilo. Následně vyhotovený protokol z tohoto jednání prý neodpovídá skutečnosti, a proto stěžovatel jako důkaz navrhl zvukový záznam nejen z uvedeného jednání, ale též z ústního jednání ze dne 11. 4. 2022. Krajský soud ale navržený důkaz neprovedl, přestože by jasně potvrdil jeho negativní zdravotní stav, a tedy i existenci překážky včasného podání odvolání. Krajský soud skutkové závěry postavil pouze na jedné lékařské zprávě a ostatní relevantní okolnosti pominul, byť krajský soud nemůže sám hodnotit obsah lékařské zprávy. Proto stěžovatel navrhoval vypracování znaleckého posudku, což krajský soud nezákonně odmítl. Nesprávně a v rozporu s judikaturou NSS byla posouzena též žádost o určení neplatnosti doručení (§ 41 odst. 4 správního řádu). Postup správních orgánů stěžovatel označil za přepjatě formalistický.

[4] NSS připomíná, že rozhodoval-li v řízení před krajským soudem specializovaný samosoudce, musí se podle § 104a odst. 1 s. ř. s. nejprve zabývat tím, zda kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pouze u přijatelné kasační stížnosti tedy NSS může přikročit k posouzení její důvodnosti. V souladu s ustálenou judikaturou se o přijatelnou kasační stížnost může jednat:

- 1) dotýká-li se kasační stížnost právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně judikaturou zdejšího soudu řešeny;
- 2) jedná-li se o právní otázky řešené judikaturou rozdílně;
- 3) existuje-li důvodná potřeba učinit judikaturní odklon; anebo
- 4) bylo-li v rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[5] NSS posoudil kasační stížnost a dospěl k závěru, že je **nepřijatelná**.

[6] Většina námitek stěžovatele směřuje proti postupu krajského soudu při dokazování. Z napadeného rozsudku přitom vyplývá, že krajský soud při posuzování zdravotního stavu vyšel z lékařských zpráv, které byly součástí správního spisu a neprovedl navržené důkazy výsledkem lékařů a audiozáznamem z ústních jednání s úřadem práce (bod 27).

[7] NSS ve své judikatuře opakovaně upozornil, že skutečnosti uvedené ve správním spise není nutné dokazovat (např. rozsudek ze dne 29. 1. 2009, čj. 9 Afs 8/2008-117). Rovněž bylo v minulosti konstatováno, že soud má pravomoc posoudit, které důkazy na základě návrhů účastníka řízení provede a které důkazy dle svého uvážení nikoliv, odůvodní-li řádně takový postup (např. rozsudek ze dne 28. 4. 2005, čj. 5 Afs 147/2004-89). Z pohledu rozložení důkazního břemene je dále významné, že účastník je povinen prokázat závažný důvod, který mu znemožnil provést úkon včas (např. rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 8 Azs 57/2016-36).

[8] Krajský soud v posuzované věci postupoval plně v souladu s právě uvedenou judikaturou, když zamítl provedení důkazu lékařskými zprávami, které již byly součástí správního spisu. Z výše citovaného rozsudku totiž vyplývá, že listinami obsaženými ve správním spise není nutné v řízení před soudem dokazovat. Neprovedení důkazů zvukovými záznamy z ústních jednání soud logicky odůvodnil jejich nadbytečností, jelikož

pokračování

zdravotní stav stěžovatele byl spolehlivě prokázán lékařskými zprávami (bod 27 napadeného rozsudku). S uvedenými závěry se NSS ztotožňuje. Byly-li totiž ve správním spise přítomny lékařské zprávy předložené stěžovatelem, byl jimi dostatečně zjištěn skutkový stav a nebylo proto nutno provádět dokazování zvukovými záznamy z ústního jednání.

[9] Při samotném posouzení závažnosti zdravotního stavu vycházel napadený rozsudek z relevantní judikatury zdejšího soudu (bod 26). NSS již v minulosti uvedl, že závažné důvody bránící ve včasné realizaci úkonu musí být mimořádné povahy, nahodilé a nezávislé na vůli účastníka. Příkladem překážek, které naplní zákonnou podmínku, jsou hospitalizace, závažný zdravotní stav či tíživá osobní situace, znemožňující-li účastníku přímo provést konkrétní úkon (např. usnesení ze dne 30. 1. 2023, čj. 4 As 435/2021-71). Krajský soud zohlednil uvedená východiska a dospěl k závěru, že stěžovatelem tvrzené důvody zákonnou podmínku nenaplnily. Rovněž tomuto postupu nemá zdejší soud co vytknout. Veškeré úvahy v napadeném rozsudku totiž odpovídají závěrům jednotné a ustálené judikatury NSS. Nepříčí se ani rozsudkům, na něž poukázal v kasační stížnosti stěžovatel (ze dne 17. 2. 2015, čj. 7 Azs 13/2015-28 a ze dne 26. 10. 2016, čj. 8 Azs 57/2016-36). Zdejší soud neshledal v posuzované věci důvod se od ustálené judikatury odchýlit a stěžovatel mu k tomu ostatně ani neposkytl přesvědčivé argumenty.

[10] Výše popsané závěry se uplatní rovněž pro námitku nesprávného posouzení návrhu na vyslovení neplatnosti doručení. Ten je totiž v zákoně vázán na totožné podmínky jako prominutí zmeškání úkonu (§ 24 odst. 2 ve spojení s § 41 správního řádu). Žalovaný navíc již v napadeném rozhodnutí přesvědčivě vysvětlil, že zpochybňované doručení proběhlo řádně do datové schránky stěžovatele, který doposud nepředstavil konkrétní důvody, pro které mělo být doručení úkonu neplatné (s. 3 napadeného rozhodnutí). NSS se neztotožnil ani s obecnou námitkou přepjatého formalismu a shledal ji nedůvodnou.

[11] V posuzovaném případě tedy nebyl splněn žádný ze čtyř důvodů přijatelnosti kasační stížnosti. Nevyvstala zde totiž otázka neřešená jednoznačně judikaturou NSS a není dán ani důvod k judikатурnímu odklonu. Krajský soud se rovněž nedopustil zásadního pochybení, které by mělo dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Kasační stížnost tedy nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji NSS odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[12] Stěžovatel neměl ve věci úspěch a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

[13] NSS ustanovil stěžovateli zástupcem advokáta JUDr. Michala Krýsla, který učinil v řízení o kasační stížnosti tři úkony právní služby – převzetí zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (*advokátní tarif*), další porada s klientem přesahující jednu hodinu (§ 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu) a sepsání kasační stížnosti (§ 11 odst. 3 advokátního tarifu). Za tři úkony náleží zástupci stěžovatele mimosmluvní odměna ve výši 3 x 4 620 Kč, tedy 13 860 Kč. Náhrada hotových výdajů činí 450 Kč za jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tedy 1 350 Kč. Celkem tedy NSS přiznává ustanovenému advokátovi částku 18 404,10 Kč včetně DPH.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. května 2026

Vojtěch Šimíček
předseda senátu